

S U O M E N

V A L O

K U V A

T A I T E E N

M U S E O

KOKOELMAPOLITIIKAT

INKLUSIIVISEMPI KOKOELMATYÖ

Kuvat: Helvi Ahonen 1968 / I.K.Inha 1894 / Elina Brotherus: Mirroir 2007 / SVM

**KOKOELMA- ,
KARTUNTA- JA
NYKYDOKUMENTOINTI-
POLITIIKAT**

POLITIIKKA-ASIAKIRJAT KOKOELMATYÖN SELKÄRANKANA

- Poliitikat ohjaavat kartuntaa ja kokoelmanhoitoa – myös kuvakokoelmien
- Kertovat, mitä, miten ja minkä vuoksi organisaatio tallentaa aineistoja

KOKOELMAPOLITIikka

- Elävä ja päivittyvä asiakirja
- Viestinnän väline sidosryhmille ja yleisölle, esim. lahjoittajille
- Paikka kokoelmatyön periaatteiden ja käytäntöjen kirjaamiselle

Maija Ekosaari, Sari Jantunen & Leena Paaskoski 2013.
Julkaisija: Museo 2015 ja Museovirasto

KARTUNTAPOLITIIKKA = HANKINTASUUNNITELMA

- Täydentää kokoelmapolitiikkaa: suunnitelmallisen ja hallitun tallennustyön tukiranka
- Pitkjänteistä suunnittelua ja toteutusta
- Edellyttää olemassa olevan kokoelman painopisteiden ja aukkojen tuntemusta

Hilja ja Eero Raviniemen kaitafilmejä.
Suomen valokuvataiteen museo

HANKINTASUUNNITELMAN NÄKÖKULMIA

- Genret
- Aiheet
- Kuvaajatyytit
- Tekijöiden/
kuvattavien
moninaisuus
- Materiaalit
- Oikeudet

NYKYDOKUMENTOINTIPOLITIIKKA

- Täydentää kokoelmapolitiikkaa ja kytkeytyy museoissa valtakunnallisiin TAKO-tallennusvastuisiin
- Mahdollistaa pitkät kaaret dokumentointien suunnittelussa, helpottaa valintoja, kun mahdollisuuksia ja sidosryhmien toiveita on paljon

Valokuvaaja Harri Tahvanainen dokumentoi valokuvataiteilija Martti Jämsän pimiötä. Kuva Virve Laustela /SVM

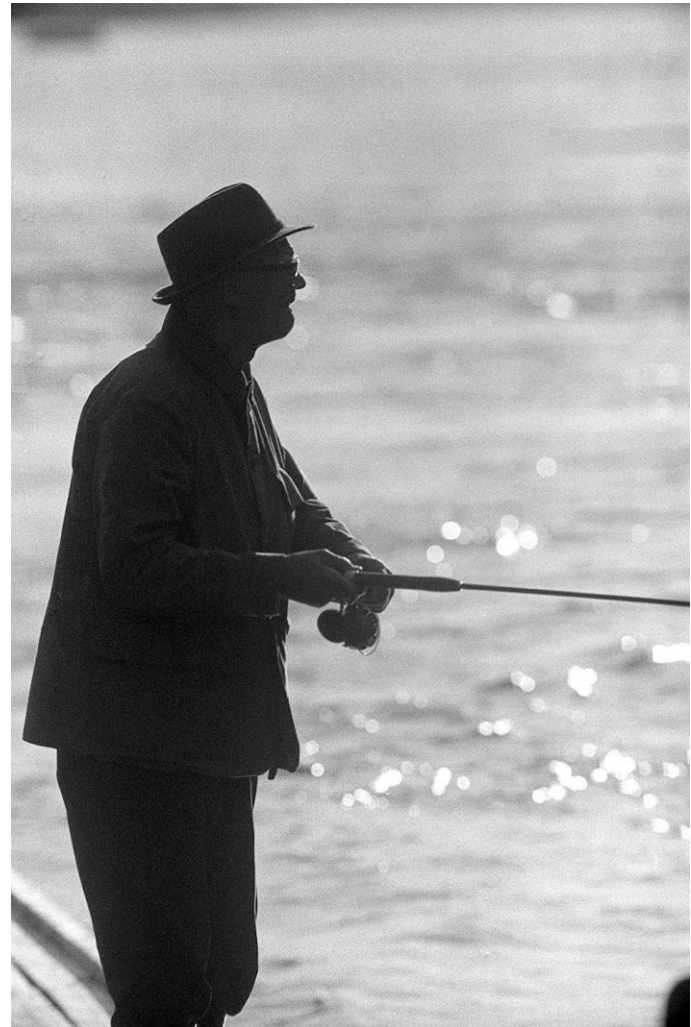

**MONIMUOTOISTUVAT
KOKOELMAT JA
INKLUSIIVISEMPI
KOKOELMATYÖ**

Kenen kokoelmat?

- Kokoelmien kartuntahistoriat vaihtelevat
- Kokoelmat kertovat, mikä nähty tallentamisen arvoisena
- Metatieto kertoo olennaisina pidetyistä näkökulmista

Presidentti Urho Kekkonen kalassa Simunankoskella. Kalle Kultala, Viitasaari, 1962. Suomen valokuvataiteen museo.

Kuka puuttuu kuvasta?

Suomalaisten
kulttuuriperintö-
organisaatioiden
kokoelmissa
aliedustettuina
marginalisoidut ryhmät
ja esim. etniset,
sukupuoli- ja
seksuaalivähemmistöt

Erkki Raskinen, sarjasta Kaunis onni, 1996.

Miten korjata vinoumaa?

- Organisaation tallennushistorian ja kokoelman kriittinen ja analyttinen tarkastelu
- Uusi kartunta täydentävää, ei samantoistoa
- Resursseja kokoelman marginaalien tutkimiseen

Jenni Haili: sarjasta $\mu\acute{\alpha}\tau\iota$, 2020. Tradeka-kokoelma, Suomen valokuvataiteen museo

Miten korjata käytäntöjä?

- Inklusiivisempi tallennus edellyttää uutta osaamista ja museon ulkopuolisen asiantuntemuksen tunnistamista
- Keskeistä uudet, moninaisemmat kumppanuudet tallennustyössä & tutkimuksessa

Uwa Iduozee, teoskokonaisuudesta He kävelivät vetten päällä, 2017—2019. Tradeka-kokoelma, Suomen valokuvataiteen museo

Mitä SVM:ssä?

- Teoshankinnoissa painotus aliedustettujen ryhmien tekijöissä
- Nykydokumentointia uusien ryhmien kanssa
- Luettelointien korjaamista, asiasanaehdotus YSOon
- Käynnissä rasismia valkoisuuden normin kautta lähestyvä tutkimusprojekti, kulminoituu näyttelyyn jossa kokoelmat mukana
- Tulossa yhteisöllistä nykydokumentointia

Lada Suomenrinne: *Land Back*, 2023, Tradeka-kokoelma, Suomen valokuvataiteen museo

Miten eteenpäin?

- Museoille: TAKO-yhdistyksen Moninaisuustyöryhmät vertaisoppimisen paikkoina
- Konsulttiapua tutkijoilta & aktivisteilta, korvausta vastaan
- Kriittinen asenne kokoelmatyön perustyökäluna 😊

Petra Lehmusruusu ja Ahmed Alaloui haastattelevat informanttia SVM:n turvapaikanhakijoiden kännykkäkuvien tallennushankkeessa. Kuva: Juuso Koskinen / SVM